

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 17. detsember 2024
(OR. en, de)

17001/24
PV CONS 70
ENV 1238
CLIMA 462

PROTOKOLLI KAVAND
EUROOPA LIIDU NÕUKOGU
(keskkond)
17. detsember 2024

1. Päevakorra vastuvõtmine

Nõukogu võttis vastu dokumendis 16745/24 esitatud päevakorra, lisades Prantsusmaa taotlusel jaotise „Muud küsimused“ alla ühe päevakorrapunkti (**uus punkti 6 alapunkt g**). Nõukogu leppis samuti kokku, et seda täiendavat punkti käsitletakse avalikul istungil vastavalt nõukogu kodukorra artikli 8 lõikele 2.

2. A-punktide heakskiitmine

Muu kui seadusandliku tegevusega seonduv nimekiri 16785/24

Nõukogu võttis vastu kõik eespool nimetatud dokumendis loetletud A-punktid, sealhulgas kõik vastuvõtmiseks esitatud keelelisi parandusi sisaldavad COR- ja REV-dokumendid.

Seadusandlikud arutelud

(Avalik arutelu vastavalt Euroopa Liidu lepingu artikli 16 lõikele 8)

3. Määrus plastigraanulite kao ärahoidmise kohta mikroplastireostuse vähendamiseks

 16721/24 + ADD 1

Üldine lähenemisviis

Nõukogu leppis kokku üldise lähenemisviisi määruse suhtes, mis käsitleb plastigraanulite kao ärahoidmist mikroplastireostuse vähendamiseks, nagu on esitatud menetluse tulemuses (dok 16980/24).

Eesti, Läti ja Saksamaa esitasid avaldused, samas kui Kreeka, Küpros ja Malta esitasid ühisavalduse, nagu on esitatud lisas.

4. Määrus, milles käsitletakse sõidukite konstruktsiooni ringluspõhisuse nõudeid ja romusõidukite käitlemist ning millega muudetakse määrusi (EL) 2018/858 ja (EL) 2019/1020 ning tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2000/53/EÜ ja 2005/64/EÜ

 16276/24

Poliitiline mõttevahetus

Nõukogus toimus poliitiline mõttevahetus eespool nimetatud dokumendis esitatud eesistujariigi poolt koostatud küsimuste põhjal.

Muu kui seadusandlik tegevus

5. **Teatis Euroopa 2040. aasta kliimaeesmärgi kohta** 16277/24
Arvamuste vahetus

Nõukogu pidas arvamuste vahetuse eespool nimetatud dokumendis esitatud eesistujariigi poolt koostatud küsimuste põhjal.

Muud küsimused

6. a) **Internetipõhised kauplemiskohad – laiendatud tootjavastutuse kohustustest mittekinnipidamine ja kuidas selle küsimusega tegeleda?** 16815/24
Teave Prantsusmaalt, Slovakkialt, Taanilt ja Tšehhilt

Nõukogu võttis teadmiseks Prantsusmaa, Slovakkia, Taani ja Tšehhi esitatud teabe ning muude delegatsioonide sõnavõttud.

- b) **Väga suured digiplatvormid – laiendatud tootjavastutusest mittekinnipidamine ja kuidas selle küsimusega tegeleda?** 16850/24
Teave Austrialt

Nõukogu võttis teadmiseks Austria esitatud teabe ja teiste delegatsioonide sõnavõttud.

- c) **Ajakohastatud teave programmi „Euroopa horisont“ ELi missioonide kui kohalike kliimameetmete vahendiga seotud edusammude kohta** 16502/24
Teave komisjonilt

Nõukogu võttis teadmiseks komisjoni esitatud teabe.

- d) **Aruanded peamiste hiljutiste rahvusvaheliste kohtumiste kohta** 16744/24
- i) **Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kliimamuutuste raamkonventsiooni (UNFCCC) osaliste konverentsi 29. istungjärg (COP 29) (Bakuu, Aserbaidžaan, 11.–22. november 2024)** 16734/24
- ii) **Plastireostust käsitleva rahvusvahelise õiguslikult siduva leppe väljatöötamise valitsustevahelise läbirääkimiskomitee viies kohtumine (Busan, Korea Vabariik, 25. november – 1. detsember 2024)**

- iii) **Bioloogilise mitmekesisuse konventsioon** 16867/24
(Cali, Colombia, 21. oktoober – 1. november 2024)
- Bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni osaliste konverentsi 16. istungjärk
 - Cartagena bioohutuse protokollis osaliste koosolekuna toimiva konventsiooniosaliste konverentsi 11. istungjärk
 - Geneetilistele ressurssidele juurdepääsu ja nende kasutamisest saadava tulu õiglase ja erapooletu jaotamise Nagoya protokollis osaliste koosolekuna toimiva konventsiooniosaliste konverentsi neljas istungjärk
- iv) **Kõrbestumise tõkestamise konventsiooni osaliste konverentsi 16. istungjärk** 16906/24
(Ar-Riyādh, Saudi Araabia, 2.–13. detsember 2024)

Teave eesistujariigilt ja komisjonilt

Nõukogu võttis teadmiseks eesistujariigi ja komisjoni esitatud teabe ning muude delegatsioonide sõnavõtted.

- e) **REACHi määruse sihipärase läbivaatamise põhiküsimused** 16416/24
Teave Rootsilt, keda toetavad Luksemburg, Soome ja Taani

Nõukogu võttis teadmiseks teabe, mille esitas Rootsi, keda toetavad Luksemburg, Soome ja Taani.

- f) **Järgmise eesistujariigi tööprogramm**
Teave Poolalt

- g) **Vajadus vältida autotootjate nõrgestamist karistuste kaudu, säilitades samal ajal sõiduautode ja kaubikute süsinikuheite norme käsitleva määruse sihttasemed ja ambitsioonid**
Teave Prantsusmaalt

16972/24

Nõukogu võttis teadmiseks Prantsusmaa esitatud teabe ja teiste delegatsioonide sõnavõttud.

-
- ① Esimene lugemine
- C Komisjoni ettepanekul põhinev päevakorrapunkt
- 2 Avalik mõttevahetus eesistujariigi ettepanekul (nõukogu kodukorra artikli 8 lõige 2)
-

Avaldused B-punktide juurde**B-punkti 3 juurde:****Määrus plastigraanulite kao ärahoidmise kohta mikroplastireostuse vähendamiseks***Üldine lähenemisviis***EESTI AVALDUS**

„Eesti toetab määruse üldist eesmärki hoida ära plastigraanulite kadu keskkonda ning kaitsta ökosüsteeme ja inimeste tervist. Peame siiski vajalikuks väljendada järgmist muret.

Eesti ei toeta põhimõtteliselt seda, et ELi siseturgu käsitlevates õigusaktides kehtestatakse sektoripõhised tsiviilõiguslikud normid, kuna sellised erinevused muudavad õigussüsteemi põhjendamatult keeruliseks ja võivad viia olukorrani, kus isikuid, sealhulgas kannatanuid või eri sektorites tegutsevaid ettevõtjaid koheldakse erinevalt, mis võib tekitada probleeme seoses meie põhiseaduses selgelt väljendatud võrdse kohtlemise põhimõttega. See puudutab määruses ette nähtud norme, mis käsitlevad määruse rikkumisest tuleneva tervisekahjustuse hüvitamise nõuete aegumistähtaegu.

Kuigi praeguses tekstis on sätestatud, et liikmesriigid võivad kehtestada selliseid hüvitist käsitleva nõude esitamise aegumistähtaegu, sätestatakse selles siiski konkreetsed kohustuslikud normid aegumistähtaaja alguse kohta. See tähendab, et määruse rikkumisest tuleneva tervisekahjustuse hüvitamise nõude aegumistähtaeg erineb muude tervisekahjustust käsitlevate nõuete aegumistähtajast, mille jaoks on Eesti õiguses ette nähtud ühtne aegumistähtaeg, võttes arvesse, et kannatanuid ei tohiks kohelda erinevalt sõltuvalt tervisekahjustuse põhjustanud õigusvastasest teost.

Seetõttu kutsub Eesti üles võtma eespool esitatud argumente arvesse eelseisvates läbirääkimisetappides.“

SAKSAMAA AVALDUS

„Saksamaa toetab sõnaselgelt eesmärki vähendada keskkonda sattuvate plastigraanulite hulka. Selleks et saavutada võimalikult kiiresti ambitsioonikad, kogu ELi hõlmavad normid, kiidab Saksamaa nõukogu üldise lähenemisviisi heaks.

Saksamaa peab siiski oluliseks, et Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoniga peetavatel kolmepoolsetel läbirääkimistel tehtaks määruse eelnõu teatavate sätete osas täiendavaid edusamme.

See kehtib eelkõige järgmiste aspektide puhul:

- pädevate asutuste ja ettevõtjate, eelkõige mikro- ja väikeettevõtjate halduskoormuse vähendamine;
- vedajatele künnise kehtestamine (näiteks igal kalendriaastal plastigraanulite transportimine 5 tonni ulatuses); vastasel juhul pandaks tõenäoliselt suur halduskoormus nendele pädevatele asutustele, kes vastutavad artikli 3 lõigete 2 ja 3 kohaselt vedajate teavituste ja nende mis tahes muudatustega tegelemise eest;
- lahknevuste kõrvaldamine õigusakti teksti ja transpordisektoris väljakujunenud tavade vahel; näiteks erinevalt III lisas sätestatust ei vastuta Saksamaa vedajad tavaliselt peale- ja mahalaadimise (sealhulgas selliste seadmete nagu kahveltõstukite kasutamise) eest ega kaupade turvalise pakkimise eest transpordiks või konteinerite puhastamise eest;
- topeltreguleerimise vältimine seoses teavitamis- ja avalikustamismõuetega (artikkel 7a) ning määruse eesmärkidele kohandatud tõhusate haldusnõuete tagamine.“

LÄTI AVALDUS

„Läti toetab määruse põhieesmärki tõsta keskkonnakaitse taset, hoides tavapärase käitlemise ajal ära plastigraanulite väljapuistumist esmasest kaitsekestast ning muuta seega nende väljapuistumise risk võimalikult väikeseks. Läti saab toetada eesistujariigi kompromissteksti ja kokkulepet volituste andmise kohta Euroopa Parlamendiga läbirääkimiste pidamiseks.

Samal ajal **on Läti tõsiselt mures** määruse kohaldamisala laiendamise, nimelt sellesse **meretranspordi lisamise** pärast.

Läti on eriti mures selle pärast, et selle konkreetse sektori lisamise kohta käesoleva määruse kohaldamisalasse **ei ole tehtud põhjalikku mõjuhinnangut**. Lisaks võib määruse piirkondliku olemuse tõttu olla selle **praktiline rakendamine** keeruline. IMO soovitusel (MEPC.1/Circ.909) on kõigile IMO liikmesriikidele vabatahtlikud – neil on õigus valida, kas neid soovitusi rakendada. Kuid võttes IMO soovitusel üle kõnealusesse määrusesse, on kõik ELi liikmesriigid kohustatud neid rakendama.

Läti usub, et **seda küsimust tuleb Rahvusvahelises Mereorganisatsioonis (IMO) põhjalikult kaaluda**, kaasates otsustusprotsessi aktiivselt **kõik sidusrühmad** (sealhulgas valitsusvälised organisatsioonid). Oleme seisukohal, et ELi liikmesriigid peaksid tegema IMO raames koostööd, et edendada IMO konventsioonide selliste muudatuste õigeaegset väljatöötamist ja vastuvõtmist, mis käsitlevad tõhusalt plastigraanulite mereveo probleemi ülemaailmsel tasandil.

Eeltoodut arvesse võttes **ei toeta Läti meretranspordi lisamist** määruse kohaldamisalasse.“

KREEKA, KÜPROSE JA MALTA ÜHISAVALDUS

„Kreeka, Küpros ja Malta soovivad väljendada oma tõsist muret ja kahtlusi seoses laevandussektori lisamisega mikroplastireostuse vähendamiseks plastigraanulite kao ärahoidmist käsitleva määruse kohaldamisalasse, ja seda järgmistel põhjustel.

Esiteks jäeti komisjoni ettepanekus laevandussektor määruse kohaldamisalast välja. Seega ei ole laevanduse hõlmamise mõju kunagi hinnatud. See on *muu hulgas* vastuolus subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse aluspõhimõtetega. Nagu Euroopa Liidu Kohus on oma kohtupraktikas rõhutanud, peab liidu seadusandja hindama kehtestatavate kohustuste proportsionaalsust ja tagama, et need kohustused vastavad proportsionaalsuse põhimõttest tulenevatele nõuetele.

Oleme algusest peale korduvalt toetanud seda, et laevandussektorit ei lisataks käesoleva määruse kohaldamisalasse, arvestades, et seda küsimust tuleks uurida rahvusvahelisel tasandil. Eelkõige tuleks küsimust uurida Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni (IMO) raames, kuna IMO on ainus organisatsioon, kellel on vajalikud teadmised, kogemused ja pädevus võtta asjakohaseid meetmeid probleemi lahendamiseks ülemaailmsel tasandil, säilitades samal ajal võrdsed tingimused rahvusvahelises laevanduses.

Kõnealuse küsimuse käsitlemist on IMO kusjuures juba alustanud. Nimelt leppis IMO merekeskkonna kaitse komitee (MEPC) oma hiljutisel 82. istungjärgul kokku, et organisatsiooni tegevuskavasse lisatakse asjaomastesse IMO konventsioonidesse tehtavate muudatuste väljatöötamine, eesmärgiga kehtestada nõuded graanulite meretranspordile, andes seeläbi volitused koostada tekst, mis esitatakse selles küsimuses pädeva allkomitee (reostusennetuse ja -tõrje (PPR) allkomitee) järgmisele istungjärgule. Samuti tegi ta PPRi allkomiteele ülesandeks analüüsida õigusakte, mida oleks võimalik muuta, ja selle võimalikke tagajärgi, et esitada pärast aruanne MEPC-le.

Eeltoodut silmas pidades on selge, et IMO kaalub graanulite meretranspordi küsimust hoolikalt ning töötab juba välja asjakohaseid rahvusvahelisi standardeid, et need rahvusvahelisel tasandil vastu võtta ja kohustuslikus korras rakendada.

Arvestades eelkõige seda, et asjakohaste rahvusvaheliste normide väljatöötamine on juba IMO pädevates organites käimas, leiame nende kaalutluste põhjal, et graanulite merevedu peaks jääma määruse eelnõu kohaldamisalast välja.

Meie arvates peaksid ELi liikmesriigid ühendama jõud ja tegema IMO konventsioonide muudatuste kiireks väljatöötamiseks ja vastuvõtmiseks koostööd IMO raames, näiteks ühiste ettepanekute esitamise kaudu, et tegeleda graanulite mereveo küsimusega tõhusalt ja asjakohasel ülemaailmsel tasandil.

Samuti usume, et sellisel lähenemisviisil oleks suurem mõju teistele IMO liikmesriikidele kui püüdlusel kehtestada ELi norme taaskord muude riikide suhtes. See tava on juba mitmel korral põhjustanud IMO negatiivseid reaktsioone.

Lõpetuseks soovime väljendada oma pettumust selle üle, et laevanduse osas ei ole õigusakti eelnõusse, mille vastuvõtmist meilt üldise lähenemisviisina oodatakse, lisatud konkreetseid muudatusettepanekuid, mille eesmärk on õigusakti teksti veelgi parandada, et vältida kattumist kehtivate ELi õigusaktidega (artikkel 15 „Karistused“), tagades seejuures kooskõla rahvusvaheliste meetmetega (artikli 18b lõige 3 „Hindamine ja läbivaatamine“).
